

МА «НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ « ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
ІМЕНІ Т. Г. ШЕВЧЕНКА

Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних дисциплін
Кафедра педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Тамара Янченко

(підпис)

(прізвище та ініціали)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ
ВИКЛАДАЧА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»

Третій рівень вищої освіти

2025 – 2026 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін

(назва кафедри)

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року.

Розробник: Ганна Тимошко, док. пед. наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін НУЧК імені Т.Г.Шевченка

Мова навчання – українська.

Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти» є формування в здобувачів третього рівня вищої освіти цілісного уявлення про сутність, структуру та значення професійної компетентності викладача закладу вищої освіти в контексті сучасних освітніх трансформацій, сприяння опануванню інструментарію планування та реалізації освітнього процесу із застосуванням сучасних педагогічних і цифрових технологій, а також формування дослідницьких, проєктних, експертних, комунікативних та інших компетентностей, орієнтованих на безперервний професійний розвиток, інтернаціоналізацію та інноваційність в освітньому просторі.

Завдання навчальної дисципліни:

- формування загальних і фахових компетентностей для роботи у сфері вищої школи;
- забезпечення здобувачів освіти знаннями про ключові компетентності, необхідні для роботи у сфері вищої освіти, включаючи комунікативні, організаційні та інформаційно-аналітичні;
- вивчення методів планування, організації та оцінки професійної діяльності викладача вищої школи;
- оволодіння методиками, адаптованими до студенської аудиторії;
- вміння організовувати освітній процес, враховуючи життєвий і професійний досвід здобувачів освіти;
- використання інноваційних підходів до викладання, включаючи інтерактивні методи, дистанційні технології та проєктне навчання;
- розроблення та впровадження освітніх технологій, які сприяють активному залученню студентів до освітнього процесу;
- стимулювання педагогічної креативності та творчості у майбутніх викладачів ЗВО щодо впровадження нових ідей в освітній процес.

Навчальна дисципліна «Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти» охоплює коло теоретичних і практичних питань, що прогнозують розвиток ключових педагогічних навичок, таких як креативне мислення, критичний аналіз, формування та розвиток компетентностей, які сприятимуть адаптації здобувачів до постійно змінювальних умов сучасної освіти.

Освітній компонент «Професійна компетентність викладача закладу вищої освіти» є обов'язковим і прогнозований на формування цілісної професійної ідентичності викладача закладу вищої освіти, професійної компетентності, психолого-педагогічної майстерності та готовності до реалізації інноваційної освітньої діяльності в умовах цифровізації та інтеграції України до європейського освітнього простору.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Формування професійної компетентності викладача ЗВО» є комплекс теоретичних знань та практичних навичок, спрямованих на усвідомлення та застосування

сучасних педагогічних методів і технологій освітньої діяльності у процесі формування професійної компетентності викладача ЗВО ; аналіз компетентностей , необхідних для ефективної педагогічної взаємодії зі здобувачами різного віку та соціокультурного контексту та які інтегрують до професійної компетентності викладачівЗВО.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістових модулів:

- 1.** Організація діяльності викладача ЗВО на засадах компетентностного підходу.
- 2.** Взаємоінтегровані складники професійної компетентності викладача ЗВО.

Обсяг дисципліни

	<i>Денна форма</i>
<i>Кількість кредитів ECTS</i>	<i>3</i>
<i>Кількість годин :</i>	<i>90</i>
<i>- лекції</i>	<i>14</i>
<i>- практичні</i>	<i>16</i>
<i>- самостійна робота студента</i>	<i>60</i>

Статус навчальної дисципліни – обов'язкова.

Програмні компетентності, на формування яких спрямована дисципліна:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до критичного й абстрактного мислення, формування системного наукового світогляду та загального культурного світогляду.

ЗК 3. Здатність виявляти та вирішувати проблеми, здатність генерувати й обґрунтовувати ідеї та концептуальні положення.

ЗК 4. Здатність застосовувати кращі практики та інноваційні ідеї у професійній діяльності.

ЗК 6. Здатність до особистісного розвитку. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність, здатність проявляти емпатію, діяти на основі етичних міркувань, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 7. Здатність діяти ініціативно, соціально відповідально та свідомо, мотивувати людей і рухатися до спільної мети, ефективно працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК) :

ФК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати дослідницькі теоретичні та прикладні задачі у сфері освітніх, педагогічних наук, забезпечувати якість виконуваних досліджень.

ФК 8. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності та професійної етики в наукових дослідженнях і в науково-педагогічній діяльності.

ФК 9. Здатність планувати освітній процес, розробляти й оновлювати освітні програми, програми та силабуси навчальних дисциплін і методичні матеріали до них.

ФК 10. Здатність організувати освітній процес у вищій школі, проводити навчальні заняття, використовувати інноваційні технології та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб здобувачів освіти, здійснювати консультування здобувачів освіти; здатність здійснювати індивідуальний супровід студента під час навчання, прогнозувати й оцінювати результати освітнього процесу.

Програмні результати навчання:

РН 2. Критично осмислювати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи, тенденції функціонування освіти в Україні та світі для розв'язання дослідницьких і професійних завдань.

РН 6. Здійснювати професійну науково-педагогічну діяльність у вищій школі, у наукових структурах/закладах, формулювати зміст, цілі навчання, обирати способи їх досягнення, форми контролю, оцінювання; продукувати нові педагогічні ідеї у професійній діяльності, розробляти проекти та застосовувати інноваційні технології та кращі освітні практики.

РН 7. Аналізувати змістове забезпечення освітнього процесу в ЗВО, визначати шляхи його модернізації; розробляти й вдосконалювати освітні програми, програми, силабуси навчальних дисциплін і методичні матеріали до них.

РН 9. Спрямовуватися на саморозвиток і самовдосконалення, емпатію, етичність, ціннісні орієнтації щодо поваги до різноманітності та мультикультурності.

PH 10. Дотримуватися принципів академічної доброчесності у науковій та професійній діяльності.

PH 11. Вести діалог і полілог на засадах професійної етики наукового співтовариства; застосовувати педагогічну термінологію у науковому дискурсі. Обирати ефективний інструментарій презентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Разом	Лекції	Практичні знання	Самостійна робота
<i>Модуль1. Організація професійної діяльності викладача ЗВО на засадах компетентнісного підходу.</i>				
Тема 1. Наукові домінанти професійної діяльності викладача ЗВО на засадах компетентнісного підходу.	6	2	-	4
Тема 2. Сутність та структура професійної компетентності викладача закладу вищої освіти.	6	-	2	4
<i>Модуль2. Взаємоінтегровані складники професійної компетентності викладача ЗВО.</i>				
Тема 3. Інформаційна компетентність викладача закладу вищої освіти	12	2	2	8
Тема 4. Дослідницька компетентність викладача ЗВО	12	2	2	8
Тема 5. Комунікативна компетентність викладача закладу вищої	12	2	2	8
Тема 6. Психолого-педагогічна компетентність викладача ЗВО	6	-	2	4
Тема 7. Цифрова компетентність викладача ЗВО.	12	2	2	8
Тема 8. Соціальна компетентність викладача ЗВО	12	2	2	8

Тема 9. Фасилітаційна компетентність викладача ЗВО	6	-	2	4
Тема 10. Рефлексивна компетентність викладача ЗВО	6	2	-	4
Усього годин	90	14	16	60

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль1. Організація професійної діяльності викладача ЗВО на засадах компетентнісного підходу.

Тема 1. Наукові домінанти професійної діяльності викладача ЗВО на засадах компетентнісного підходу.

Наукова домінанта викладача – стратегічна установка на постійний розвиток та трансформацію освітнього простору. Антропо-аксіологічна домінанта (Ціннісно-орієнтована: формування етичної компетентності. Здатність викладача створювати довірливе середовище, виховувати академічну доброчесність та допомагати студенту в самопізнанні). Дослідницько-аналітична домінанта (Наукоцентрична: здатність викладача виявляти закономірності розвитку галузі та залучати студентів до наукового пошуку). Цифрово-технологічна домінанта (Інноваційна: Здатність проєктувати високотехнологічне освітнє середовище та адаптувати його до умов кризи (дистанційне/змішане навчання)

Тема 2. Сутність та структура професійної компетентності викладача закладу вищої освіти.

Поняття «компетентність», «компетентний», «компетенція». Компетентність як готовність до виконання поставленого завдання, що є результатом набуття компетенцій та включення особистісних характеристик фахівця. Компетенції як знання, вміння, навички і досвід, набуті та розвинуті завдяки навчанню. Сучасні класифікації загальних компетентностей. Мотиваційна, проєктувальна, конструктивна, комунікативна, інформаційно-аналітична, організаційна компетентності. Особистісний потенціал викладача: морально-етичні, науково-педагогічні, індивідуально-психологічні якості; професійно-педагогічні здібності, педагогічна майстерність. Основні характеристики професійної компетентності викладача ЗВО.

Модуль2. Взаємоінтегровані складники професійної компетентності викладача ЗВО.

Тема 3. Інформаційна компетентність викладача закладу вищої освіти.

Зміст поняття «інформаційна компетентність. Структура інформаційної компетентності викладача ЗВО. Елементи інформаційної компетентності:

мотивація, потреба та інтерес до отримання знань, умінь і навичок у галузі технічних, програмних засобів інформації; сукупність громадських, природних і технічних знань, що відображають систему сучасного інформаційного суспільства; знання, що становлять інформативну основу пошукової пізнавальної діяльності; досвід пошукової діяльності у сфері програмного забезпечення і технічних ресурсів; досвід система «людина-комп'ютер». Критичне мислення як складова інформаційної компетентності викладача ЗВО у роботі зі штучним інтелектом.

Тема 4. Дослідницька компетентність викладача ЗВО.

Об'єкт, предмет, мета, завдання дослідницької діяльності викладача ЗВО. Методи педагогічної діагностики. Алгоритм виконання етапів дослідницьких робіт (теоретичних, пошукових, прикладних): залученість проблеми (теми) дослідження; вибір об'єкту дослідження; постановка мети дослідження; виконання огляду стану питання дослідження (за літературними джерелами і емпіричними даними); постановка завдань дослідження; розроблення програми і методики експериментального дослідження; проведення теоретичного або експериментального дослідження; аналіз результатів дослідження; практична апробація результатів дослідження і визначення їх ефективності; узагальнення результатів теоретичного і експериментального дослідження, зіставлення їх з результатами практичної апробації; формулювання висновків і пропозицій (рекомендацій) щодо використання теоретичних і практичних результатів і подальшого напрямку досліджень; складання і оформлення наукового звіту; впровадження результатів дослідження в практику.

Тема 5. Комунікативна компетентність викладача ЗВО.

Складові комунікативної компетентності викладача ЗВО: комунікативні знання, вміння, навички; комунікативна спрямованість; гуманістична позиція; комунікативна креативність, що забезпечують у комплексі ефективне педагогічне спілкування. Комунікативна компетентність як особистісна якість педагога, що визначається його включеністю у професійну діяльність, формується в процесі розвитку і саморозвитку особистості в цілому, включаючи її пізнавальну, емоційно-вольову і мотиваційну сфери, системи стосунків і ціннісних орієнтацій. Комунікативна компетентність: поінформованість педагога про цілі, суть, структуру, засоби, особливості педагогічного спілкування (комунікативні знання); володіння технологією цієї діяльності (комунікативні вміння і навички); сформованість індивідуально-психологічних якостей фахівця, які забезпечують усвідомлення важливості ефективного педагогічного спілкування, прагнення до постійного вдосконалення комунікативної сторони педагогічної діяльності (комунікативна спрямованість), орієнтацію на особу людини як на головну цінність (гуманістична позиція), а також здатність до нестандартного, творчого рішення комунікативних завдань, що виникають у процесі педагогічного спілкування (комунікативна креативність).

Тема 6. Психолого - педагогічна компетентність викладача ЗВО.

Сутність педагогічного спілкування як виду професійної діяльності викладача ЗВО, його функції та види. Педагогічна взаємодія. Модель процесу комунікації. Комунікативна компетентність, комунікативна культура. Педагогічне спілкування, його особливості, функції, структура. Характер педагогічного спілкування: функціонально-рольове й особистісно-орієнтоване, їх взаємозв'язок у педагогічній взаємодії. Рольові позиції: позиція Дорослого, позиція Батька, позиція Студента, позиція Неучасті, їх вплив на поведінку співрозмовника. Бар'єри спілкування (фізичний, психологічний, соціальний, гностичний, естетичний та інші). Основні стилі спілкування як вияв характерних особливостей педагогічної взаємодії. Етичні вимоги до викладача у конфліктній ситуації. Педагогічна етика.

Тема 7. Цифрова компетентність викладача ЗВО.

Цифрова компетентність викладача закладу вищої освіти (ЗВО) у сучасних умовах. Багаторівнева характеристика особистості, яка визначає здатність викладача професійно, етично та творчо використовувати цифрові технології для покращення якості навчання, проведення наукових досліджень та ефективного управління освітнім процесом. Інтеграція професійних знань викладача ЗВО із сучасними технологічними можливостями його цифрової компетентності. Дидактико-технологічний вимір (Викладання та навчання). Здатність викладача проєктувати освітнє середовище, де технології підсилюють педагогічні стратегії. Організація змішаного та дистанційного навчання: Майстерне використання систем керування навчанням (наприклад Moodle, Google Classroom). Інструментарій ШІ: Використання генеративного штучного інтелекту для підготовки навчальних матеріалів, адаптації контенту та персоналізації навчання. Створення цифрового контенту: Розробка інтерактивних лекцій, віртуальних лабораторій, відеоматеріалів та електронних посібників. Науково-дослідницький вимір: Цифрова компетентність викладача передбачає трансформацію його як дослідника. Аксіо-етичний вимір: Академічна доброчесність. Формування у студентів культури чесного використання ШІ та Інтернет-ресурсів. Захист персональних даних здобувачів та дотримання цифрового етикету (нетикету). Цифрова інклюзія: Забезпечення доступності цифрових матеріалів для всіх категорій студентів (принцип рівності).

Тема 8. Соціальна компетентність викладача ЗВО.

Сутність і зміст соціальної компетентності. Структура соціальної компетентності. Складові соціальної компетентності: соціальна підприєємливість; комунікативна компетенція; загальна правова та економічна грамотність; здатність розбиратися в особливостях різних соціальних груп; здатність приймати відповідальність та уникати її; здатність вести за собою (соціальна впевненість); вміння комунікувати в соціальних ролях і міжособистісних відносинах; вміння встановлювати довготривалі партнерські відносини; здатність керувати власним іміджем. Соціальна компетентність залежить від основних характеристик життя даного

суспільства: економічного і політичного устрою, історикокультурних особливостей, раціональної організації суспільних відносин.

Тема 9. Фасилітативна компетентність викладача ЗВО.

Поняття «педагогічна фасилітація». Характеристики фасилітативної педагогічної взаємодії: співпраця та взаємодія викладача зі студентами ґрунтується на розумінні і підтримці; організація діяльності та взаємодії спрямована на конструктивне вирішення проблемних завдань; власна позиція: за кожним учасником взаємодії визнається право на власну думку, позицію. Дії фасилітатора: педагогічно грамотно і відкрито виявляти свої власні почуття й емоційні переживання, знімаючи психологічні бар'єри відчуженості між учасниками взаємодії. Співучасть студентів в організації діяльності з педагогом, спільне прийняття рішень щодо форм, способів і норм здійснення взаємодії. Колективна відповідальність за прийняті рішення. Фасилітативна організація освітнього простору. Фасилітаційна успішність викладача ЗВО.

Тема 10. Рефлексивна компетентність викладача ЗВО. Сутність понять «рефлексія» і «рефлексивна компетентність». Структура рефлексивної компетентності викладача ЗВО. Рефлексивна культура як фактор професіоналізму викладача ЗВО. Мета і результат педагогічної творчості. Фактори, що зумовлюють зміни професійної діяльності педагога. Творчість, творча діяльність, педагогічна творчість, творча педагогічна діяльність. Підсистеми творчої педагогічної діяльності. Рівні творчої педагогічної діяльності. Критерії творчої педагогічної діяльності. Принципи педагогічної творчості. Процеси формування та розвитку творчої особистості. Психолого-педагогічні умови творчого розвитку особистості викладача. Стандартна і творча навчальна діяльність. Творчі ситуації. Творчі навчальні задачі. Етапи творчого процесу.

Теми практичних занять

Назви змістових модулів і тем	Практичні заняття - год.
Модуль1. Організація професійної діяльності викладача ЗВО на засадах компетентнісного підходу.	
Сутність та структура професійної компетентності викладача закладу вищої освіти.	2
Модуль2. Взаємоінтегровані складники професійної компетентності викладача ЗВО.	

Інформаційна компетентність викладача закладу вищої освіти	2
Дослідницька компетентність викладача ЗВО	2
Комунікативна компетентність викладача закладу вищої	2
Психолого - педагогічна компетентність викладача ЗВО	2
Цифрова компетентність викладача ЗВО.	2
Соціальна компетентність викладача ЗВО	2
Фасилітаційна компетентність викладача ЗВО	2
Усього годин	16

Самостійна робота.

Назви змістових модулів і тем	Самостійна робота
<i>Модуль1. Організація професійної діяльності викладача ЗВО на засадах компетентнісного підходу.</i>	
Тема 1. Наукові доміанти професійної діяльності викладача ЗВО на засадах компетентнісного підходу.	4
Тема 2. Сутність та структура професійної компетентності викладача закладу вищої освіти.	4
<i>Модуль2. Взаємоінтегровані складники професійної компетентності викладача ЗВО.</i>	
Тема 3. Інформаційна компетентність викладача закладу вищої освіти	8
Тема 4. Дослідницька компетентність викладача ЗВО	8
Тема 5. Комунікативна компетентність викладача закладу вищої	8
Тема 6. Психолого - педагогічна компетентність викладача ЗВО	4
Тема 7. Цифрова компетентність викладача ЗВО.	8
Тема 8. Соціальна компетентність викладача ЗВО	8
Тема 9. Фасилітаційна компетентність викладача ЗВО	4
Тема 10. Рефлексивна компетентність викладача ЗВО	4
Усього годин	60

Методи навчання

У процесі проведення навчальних занять (лекцій, практичних) передбачено застосування таких методів: пояснення, лекція, бесіда, дискусія, робота в малих групах, мозкова атака, ілюстрування, демонстрування, виконання завдань проблемного та творчого характеру, розв'язування педагогічних задач, самостійна робота, метод індивідуальних навчально-

дослідних завдань з подальшим обговоренням, використання презентацій, роздаткового дидактичного матеріалу тощо.

Методи контролю

Початковий	0 – 10	Аспірант може розрізнити об'єкт вивчення, відтворити деякі елементи знання щодо організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.
	11 – 20	Аспірант фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення – освітній процес у закладах вищої освіти.
	21 – 34	Аспірант відтворює менше половини навчального матеріалу, виконує лише найпростіші завдання.
Середній	35 – 45	Аспірант знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його, повторити за зразком певну операцію щодо виконання завдань.
	46 – 50	Аспірант розуміє основний навчальний матеріал, здатний із помилками й неточностями дати визначення педагогічних понять, виконує прості практичні завдання.
	51 – 60	Аспірант виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. За допомогою викладача аспірант здатний аналізувати, порівнювати, робити висновки. Аспірант вміє застосувати педагогічні знання під час виконання завдань прикладного характеру за зразком.
Достатній	60 – 67	Аспірант правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії й факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні навчальні дії.
	68 – 74	Знання аспіранта є достатньо повними, він правильно застосовує вивчений педагогічний матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки й залежності між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.
	75 – 82	Аспірант вільно володіє вивченим матеріалом з навчальної дисципліни, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати, систематизувати

		інформацію, доречно використовує термінологію, використовує доречні докази у власній аргументації
Високий		Аспірант володіє глибокими й міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї
	83 – 89	Аспірант володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, добре володіє спеціальною термінологією, уміє ілюструвати відповідь прикладами, знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити й розв'язувати проблеми.
	90 – 100	Аспірант має системні, дієві знання з навчальної дисципліни, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити й розв'язувати педагогічні проблеми, самостійно здобувати й використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, аналізує її. Аспірант вільно володіє педагогічною термінологією, грамотно ілюструє відповідь прикладами, уміє комплексно застосовувати отримані знання з інших дисциплін для вирішення практичних завдань.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83 – 89	B	добре	
75 – 82	C		
68 – 74	D	задовільно	
60 – 67	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

- залік;
- усне та письмове опитування;
- співбесіда;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Розподіл балів за формами контролю

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	7	2	14
Усне опитування і робота на практичних заняттях	8	5	40
Виконання самостійної роботи	10	3 за кожну тему	30
Творча робота	1	16	16
Усього:			100

Поточне оцінювання та самостійна робота											Творча робота	Сума	
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			Разом
<i>Л</i>	2	-	2	2	2	-	2	2	-	2	14	16	100
<i>П</i>	-	5	5	5	5	5	5	5	5	-	40		
<i>СР</i>	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	30		

***

Л - відвідування лекційних занять

П - усне опитування і робота на практичних заняттях

СР - виконання самостійної роботи

Методичне забезпечення

1. Навчальна програма.
2. Робоча програма навчальної дисципліни.
3. Перелік рекомендованої літератури з курсу.
4. Методичні матеріали до практичних занять.
5. Силабус.

Матеріально-технічне забезпечення

Для організації освітнього процесу використовується комп'ютерна техніка, мультимедійні проектори та методичні матеріали.

Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Автономія і врядування у вищій освіті України: монографія. URL: https://ihed.org.ua/wpcontent/uploads/2018/09/Avtonomiya-ta-vryaduv-VO_monogr_IVO-2015-192p_avtorskolektiv.pdf.
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Кучинська І.О. Педагогіка вищої школи : навч. посібн. Кам'янець-Подільський : Зволейко Д.Г., 2020. 291 с.
4. Матеріали Національного агентства забезпечення якості вищої освіти: Чим відрізняється силабус від РТП і НМК. URL: <https://naqa.gov.ua/wp->

content/uploads/2019/08/%d0%a1%d0%b8%d0%bb%d0%b0%d0%b1%d1%83%d1%81-%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%82%d0%b8-%d0%a0%d0%a2%d0%9f.pdf

5. Міровська М. Концептуальна модель управління освітнім процесом закладу освіти на основі кейс-менеджменту. *Імідж сучасного педагога*. 2018. № 3 (180). С. 30-35. URL : <http://isp.poippo.pl.ua/article/view/131686>
6. Мухіна Г.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч.-метод. посібн. Київ: Дакор, 2020. 178 с.
7. Оржель О. Сучасні підходи до оцінювання студента як чинник підвищення якості вищої освіти. *Problems and prospects of higher education system development in modern society: monograph* / Н. Lebedynets, V. Levkulych, V. Muromets, O. Orzhel, O. Palamarchuk, V. Riabchenko, N. Salnikova, Yu. Skyba, K. Tryma, N. Fialko, L. Chervona. Sofia: VUZF Publishing House “St. Grigorii Bogoslov”, 2020. pp. 188, illus., tabs., bibls. С. 126–144.
9. Паламарчук О. Викладання в університеті на засадах лідерства: навч. посіб. Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 40 с. URL: https://ihed.org.ua/wpcontent/uploads/2018/09/vikladannya_v_Univers_na_zasada_h_liderstva_Palamarchuk.O_2016_40c.pdf
10. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: затвердж. Наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchoyi%20osvity_25.03.pdf
11. Стандарти вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovometodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
12. Тимошко Г., Волотовська Т. (2021). Еклектичний характер розвитку управлінської компетентності у сфері освіти. Збірник наукових праць ЛОГОС. С. 130-136. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/9447/9142>.
13. Тимошко Г.М. Нова парадигма розвитку організаційної культури у закладах вищої освіти на засадах професійної діяльності амбасадорів освітніх змін. *Věda perspektivy*. No 9(16), 2022. С. 194-205.
14. Тимошко Г.М. Теоретико-прикладні вектори впровадження інноваційних технологій у розвиток сучасної школи. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки*. Вип.150. С. 131–135. URL: https://lib.iitta.gov.ua/721416/1/65_2019_.pdf ISSN 2663-9114.
15. Тимошко Г., Пищик О. Формування професійного іміджу майбутнього викладача вищої школи у процесі магістерської підготовки. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. Вип. 31 (187) / Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка ; голов. ред. М. О. Носко. Чернігів : НУЧК, 2025. 470 с. (Серія: Педагогічні науки) . С. 311-317.

16. Kartashova, L., Prykhodkina, N., Makhynia, T., Tymoshko, H., Sholokh, O. and Zhuravlev, F. (2024). Social Media as a Strategic Tool in School Management: Experience of Ukraine and USA. In Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology. Volume 1: AET. P. 196-210. <https://doi.org/10.5220/0010922400003364>
17. Тимошко Г. М. Організаційна культура в контексті професіоналізму сучасного педагога та менеджера освіти. *Світ дидактики: дидактика в сучасному світі*: зб. матеріалів IV Міжнародної науково-практичної інтернетконференції, 29–30 жовтня 2024 р. Київ : Педагогічна думка, 2025. С. 44-47.
18. Тимошко Г. М. Гладуш, В. А. Розвиток комунікативної компетентності педагогів в умовах інклюзивного освітнього середовища : монографія Ніжин: Видавець Лисенко М.М., 2023. 192 с.
19. Тимошко Г.М. Інноваційна парадигма формування комунікативної компетентності майбутніх педагогів вищої школи у процесі фахової підготовки. Інноваційна педагогічна діяльність як чинник формування життєтворчої компетентності здобувача освіти : моногр. / [Нічуговська Л. І., Ніколенко Л. М. та ін.]; уклад. : Криворотько А. О. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2022. С. 276-329.
20. Тимошко Г.М. Еклектичний характер розвитку управлінської компетентності у сфері освіти. Scientific practice: modern and classical research methods. Scientific practice: modern and classical research methods. Volume 2. 2021. С. 130-136.
21. Тимошко Г.М. Організаційні імперативи педагогічної взаємодії учасників освітнього процесу у вищій школі. Наука та освіта : зб. пр. XV Міжнар. наук. конф., присвяч. пам'яті Вілена Петровича Ройзмана, 4–11 січ. 2021 р., м. Хайдусобосло (Угорщина).
22. A Handbook for Teaching and Learning in Higher Education: Enhancing Academic Practice. URL: <https://drive.google.com/file/d/1F8JmsgvjEk6Mehlri9l0kgtcyYeZLHai/view?usp=sharing>
23. Group & Cooperative Learning; Students as Classroom Leaders. URL: <https://ablconnect.harvard.edu/group-cooperative-learning-students-classroom-leaders>
24. Hara B. Lesson Planning for the University Classroom. URL: https://www.chronicle.com/blogs/profhacker/lesson-planning-for-the-universityclassroom?bc_nonce=ktqjyzvxrsgkocs2vslx7&cid=reg_wall_signup
25. Jansen T. Higher education in the digital era: The current state of transformation around the world in the digital era. URL: https://iauaiu.net/IMG/pdf/technology_report_2019.pdf
26. Yanchenko T., Havrylenko T., Pershukova O. Modern scientific approaches to future doctors of philosophy training educational and scientific program «General pedagogy and history of pedagogy». *New inception*. 2022. № 1–2 (7–8). С. 30–44.

Додаткова

1. Бабаян Ю. О. Формування рефлексивної компетентності майбутнього вчителя. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя: Навч. посіб. / За заг. ред. проф. С.І. Якименко. К.: Видавничий Дім «Слово», 2019. С. 231-266.
2. Волобуєва Т. Оновлення змісту професійної компетентності педагогічних кадрів. *Рідна школа*. 2019. № 3. С. 21-23.
- Волкова Н. П. Педагогічні комунікації. Дніпропетровськ: ДНУ, 2012. 246 с.
3. Головань М. С. Компетентнісний підхід як методологічна основа вищої професійної освіти. *Психологія, реальність і перспективи*. Збірник наук. праць Рівненського держ. гуманіт. ун-ту. Вип. Й. От Рівне: РДГУ, 2019. С. 53-59.
3. Головань М. С. Сутність і зміст поняття «дослідницька компетентність». *Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі: збірник наук. праць*. Вип. 7. Кривий Ріг: Видавничий відділ НМет АУ, 2020. С. 55-62.
4. Гура О.І. Психолого-педагогічна компетентність викладача ВНЗ: теоретико-методологічний аспект: Монографія. Запоріжжя: ГУ–ЗІДМУ, 2019. 332 с.
5. Дзюба Т. Конфліктологічна компетентність директора школи. *Шлях освіти*. 2020. №1. С. 3-8.
6. Дерев'яно О. В. Теоретичні засади формування професійної компетентності. *Збірник наукових праць № 27. Серія: Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. Вінниця, 2019. С. 523–528.
7. Сисоєва С.О. Розвиток дослідницької компетентності викладачів вищої школи: навч. посіб. Київ. Ун-тет ім. Б. Грінченка. К.: ТОВ «Видавниче підприємство «Едельвейс». 2015. Черемис І. Нові вимоги до спеціаліста: поняття компетентності й компетенції. *Вища освіта України*. 2015. № 2. С. 84-88.
- 8.Тесленко М.М. Професійна компетентність як показник якості фахової підготовки майбутнього психолога. *Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. Психологія*. 2019. Т. 20. Вип. 2(36). Ч.2. С. 186-191.
9. Ягупов В.В. Компетентнісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої освіти. *Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська Академія»*. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. К.: КМ Академія, 2016. Т. 71. С. 3-8.
10. Pedagogical competence profile. URL: <https://uddannelsesku.dk/quality-assurance-of-study-programmes/development-initiatives/teaching-competencies/pedagogical-competence-profile/>
11. Prykhodkina, N., Tymoshko, H., Sholokh, O., Makhynia, T., Koroliuk, S., & Genkal, S. (2022). Peculiarities of Professional Training of Educational Managers

in Conditions of Transformation Processes. *Postmodern Openings*, 13(2), 254-272.
<https://doi.org/10.18662/po/13.2/452>

12. Kravchynska T., Dubinina O., Chalas K., Burlaenko T., Tymoshko A., Sholokh O., Vinichenko A. The Usage of Automated Information Systems for Database Management in General Secondary Education Institutions of Ukraine. *International Journal of Computer Science and Network Security*. 2022. № 6.

13. Prykhodkina, N., Tymoshko, H., Zuieva A., Sholokh, O., Noskova M., Lebid Y. (2021) Priorities And Problems In The Development Of Modern Information Technologies In Education. *International Journal of Computer Science and Network Security*. № 6. P. 231-236.
http://paper.ijcsns.org/07_book/202106/20210630.pdf (Web of science).

14. Rozhnova T., Sholokh O., Tymoshko H., Volotovska T. The future of soft skills training: innovations in the higher education system. *Brazilian Journal of Education, Technology and Society (BRAJETS)*. DOI:
<https://doi.org/10.14571/brajets.v17.n1.472-481>

<http://dx.doi.org/10.14571/brajets.v17.n1.2024>

15. Volotovska T, Sholokh O, Tymoshko H. Managing the development of emotional intelligence of the future head of a general secondary education institution on the basis of self-management in the conditions of professional training. *Science Herald Uzhhorod University*. 2024. № 56. P. 2600-2612. DOI: 10.54919/physics/56.2024.260ek0 .

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua/> – сайт Міністерства освіти та науки України.
2. <http://www.intellect-invest.org.ua> – портал сучасних педагогічних ресурсів.
3. <http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html> – бібліотеки в Інтернеті.
4. <https://dnpb.gov.ua/ua/> – Державна науково-педагогічна бібліотека імені В.О. Сухомлинського НАПН України.
5. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
6. <http://www.nbu.gov.ua/eb/ep.html> – електронний фонд наукових публікацій.
7. <https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/> – репозитарій Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.
8. <http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info> – внутрішні Положення Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.